

Bachelor of Science (B.Sc.) / B.Sc. (I.T.) / B.C.A. / B.Com. (CBCS Pattern) First Semester
UCA1F01 / UBITT102.2 / UBCAT102.2 / UCA1F01
Compulsory Marathi - I (आवश्यक मराठी)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/18/11539

Max. Marks : 80

1. लोकशाहीच्या यशस्वितेसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कोणकोणत्या गोष्टींची आवश्यकता सांगतात? सविस्तर स्पष्ट करा. 15

किंवा

‘माणसांनी, वाहनांनी, इमारतींनी गच्च भरलेल्या शहरात मी एकटाच आहे’, असे लेखक उत्तम कांबळे का म्हणतात?

2. ‘भंगु दे काठिन्य माझे’ या कवितेतून कवी बा. सी. मर्ढेकर यांनी कोणते मागणे मागितले? 15

किंवा

‘स्वप्नाची समाप्ती’ या कवितेतील आशय सौंदर्य उलगडून दाखवा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15

गट - ‘अ’

- क) संत गाडगेबाबा यांची कीर्तन पध्दती स्पष्ट करा.
ख) ‘विज्ञानयुगात भारत’ या पाठाच्या आधारे भारताच्या विज्ञानविषयक प्रगतीचा थोडक्यात आढावा घ्या.
ग) लेखक कचरु गिन्हे यांना दगड कसा लागला?

किंवा

गट - ‘ब’

- च) ‘तीर्थात देव नसून हा केवळ पैशाचा नाश आहे’, असे संत गाडगेबाबा का म्हणतात?
छ) मालनबाईने कचरुला कशी मदत केली?
ज) सर्वसामान्य जनतेला विज्ञानाच्या बदलल्या काळाची चाहूल लागली पाहिजे, असे जयंत नारळीकर का म्हणतात?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15

गट - ‘क’

- त) ज्ञानेश्वरांनी कोणते पसायदान मागितले?
थ) केशवसुत विद्यार्थ्यांमधील श्रेष्ठ गुणांचे वर्णन कसे करतात ते सांगा.
द) कवयित्री उषाकिरण आत्राम नवा इतिहास घडविण्यासाठी कोणास आवाहन करतात व का?

किंवा

गट - 'ड'

- प) ज्ञानेश्वरांनी पसायदानात संतांचा महिमा कसा वर्णन केला आहे?
- फ) "परि किरण जो तुजमध्ये सत्याचा, प्रकाश सर्वोत्तम तो आहे त्याचा" असे कवी कोणास म्हणतात? व कां?
- ब) "आमच्या रक्ताला का उकळी येत नाही?" असा प्रश्न कवयित्री कोणास करतात? व कां?

5. अ) पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा.

10

गट - 'च'

- 1) भाषिक कौशल्य कोणती आहेत? स्पष्ट करा.
- 2) भाषेचे महत्त्व सांगा.

किंवा

गट - 'छ'

- 3) परिणामकारक अभिव्यक्तीसाठी कशाची आवश्यकता आहे?
- 4) मराठीतील वर्णविचार स्पष्ट करा.

ब) पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

10

- 1) वाचनाचे प्रकार सांगा.
- 2) 'देहबोली' स्पष्ट करा.
- 3) मातृभाषा म्हणजे काय ?
- 4) भाषा व व्याकरण यांचा परस्पर संबंध थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 5) 'देवनागरी लिपी' स्पष्ट करा.
- 6) उष्मे किंवा घर्षक कशाला म्हणतात?
- 7) स्वरांचे प्रकार सांगा.

*****